

Trampské brigády v CHKO Slavkovský les

Marie „Bublina“ Gregorová a Antonín „Fenek“ Gregor, Habartov

Na přelomu května a června roku 2019 se konala jubilejní čtyřicátá a zároveň poslední trampská brigáda ve Slavkovském lese. Jak vlastně tato dlouholetá tradice vznikla?

Nápad uspořádat brigádu pro Správu CHKO Slavkovský les vzešel z našeho kladného vztahu k přírodě, což byl jistě přímý důsledek našeho trampování po vlastech českých a slovenských. Měli jsme zkrátka rádi přírodu a chtěli pro ni něco konkrétního udělat. A tak se parta nadšenců – dobrovolníků domluvila na první brigádě, která se konala 1. až 3. června 1979.

První základna brigády byla hájenka Polom, přesněji plácek u stodoly, kde jsme si udělali ohniště a uložili se podél plotu pod širák. To až později, jak šel čas, jsme byli ubytováni částečně ve vlastních stanech,

Zakladatelé trampských brigád – Bublina a Fenek v roce 1979.

částečně v ubytovně pro lesní dělníky, která vyrostla mezi hájenkou a domovem důchodců. Od roku 1996 jsme měli základnu v blízkosti Kladské na Rotě a poslední tři roky v letech 2016 až 2019 na Brandlově boudě pod Vysokým sedlem u Kynžvartu.

Účast trampů na brigádách kolísala od 20 účastníků na první brigádě přes 40 až 50 v následujících letech až po opětovný pokles na 16 lidí v roce 1995 a znovu nárůst zájmu na zhruba 30 účastníků. Ty v následujících několika letech doplnilo 10 až 15 dětí z osmých a devátých tříd loketské školy, které přivedla kamarádka Ája. Až v poslední době po přestěhování se na Brandlovu boudu zase počty brigádníků klesly na nějakých 18 až 20 kamarádů.

Práce se za léta trampských brigád udělalo dost. Zvláště v prvních letech, kdy jsme byli ještě mladí a plní sil, jsme upravovali lesní cesty, stavěli mostky, vyráběli a stavěli oplocenky, budovali jsme první povalový chodník na Kladské, čistili rybníčky, zpevňovali hráze vodních nádrží, prováděli výsadbu stromků a instalovali jejich ochrany a dělali řadu dalších činností. Často jsme taky pálili klest, když jsme vyčistili prostor třeba kolem Krále smrků a celé paseky po těžbě dřeva, a to hlavně v letech 1985 až 1988. Šlo o převládající činnost po poničení lesa v listopadu 1984 vichřicí o rychlosti větru přes 150 km/h (na některých místech na západě Čech byla rychlost vyšší než při orkánu Kyrill v roce 2007). Pálení klesů nám ještě nějakou dobu zůstalo, ale už se nešlo o tak prioritní práce, jako v předchozím období.

Trampské brigády se staly tradicí a součástí našich životů od roku 1979 až do poslední, závěrečné brigády, v roce 2019. Vynechali jsme pouze jednu, a to v roce 2005. V té době už v naší zemi většinou fungovaly profesionální firmy, které byly schopny řadu prací udělat, aniž by u nich po celou dobu činnosti museli asistovat pracovníci CHKO,

Účastníci trampské brigády v roce 1980. Obě fotografie: archiv Správy CHKO Slavkovský les.

a proto nás požádali, abychom brigády ukončili. Takže jsme se vlastně už jednou (nanečisto) loučili před 15 lety v roce 2004. Jenže jsme znovu brigádu obnovili v roce 2006, protože bylo třeba pro ochranu přírody provádět i drobné práce a úpravy malého rozsahu, které by pro firmy nebyly rentabilní. Zase jsme sázeli stromky, čistili strouhy, občas vybudovali nějaký ten mostek, stahovali jsme klest z hůře přístupných míst (už bez pálení) a stále častěji sbírali odpady... Také jsme tvořili oplocení lesních políček včetně vysbírání kamení, i když jsme při tom brblali, koho to napadlo zřítid pole v kamenolomu.

V roce 2019 jsme čtyřicátou výroční brigádou ukončili letitou tradici s trochou lítosti na obou stranách, jak pracovníků Správy CHKO Slavkovský les, tak nás trampů. Jenže, čas prostě utíká, roky přibývají a v posledních letech našich brigád bylo náročnější práce schopno jen 5 či 6 lidí. Situace se rok od roku zhoršovala. Mladší ročníky žezlo nepřevzaly a nám, jakožto zakladatelům a pořadatelům brigád, by taky bylo trapné honit do práce kamarády a sami moc nedělat. Proto jsme si řekli konec.

Bylo to krásných 40 let. Jsme přesvědčeni, že jsme udělali spoustu užitečné a potřebné práce pro přírodu, navázali jsme při práci množství přátelských vztahů. Nejvíce jsme se spřátelili s bývalým ředitelem Správy CHKO Ing. Janem Schlossarem a jeho zástupcem Ing. Václavem Procházkou, kteří se o nás vždy vzorně starali. Především „náš“ Vašek, který s námi pracoval, organizoval celý víkend a byl jako jeden z nás, je prostě dobrý kamarád. Občas přišli posedět při ohničku a kytáře i další pracovníci Správy CHKO. Mezi nimi i současný ředitel Správy CHKO Ing. Jindřich Horáček si k brigádám a k nám vytvořil také přátelský vztah. K naší práci patřilo vždy i společenské posezení, potlachání, zpívání a spousta legrace. A tak považujeme nejen my, co jsme tuhle pěknou tradici založili, ale i její početní účastníci z řad trampů i pracovníků Správy CHKO Slavkovský les, těch 40 let za nezapomenutelné roky.

Díky kamarádi, že vaše srdce neokorala a přes současný přístup většiny lidí jste dokázali pracovat s chutí a zadarmo (pokud nepočítáme salám a guláš) a že jste práci pro přírodu věnovali svůj čas a své síly. ■